

© Traducerea și permisiunea pentru republicare au fost oferite de către Teodor Papuc în scopul includerii sale în baza de date HUDOC a Curții.

© The present text and the authorisation to republish it were granted by Teodor Papuc for the purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.

© La traduction et l'autorisation de republier ont été accordées par Teodor Papuc à son inclusion dans la base de données HUDOC de la Cour.

***Todorov și alții v. Bulgaria* - [50705/11](#), [11340/12](#), [26221/12](#) et al.**

Hotărârea din 13.7.2021 [Secția a IV-a]

Articolul 1 din Protocolul nr. 1

Articolul 1 para. 1 din Protocolul nr. 1

Posesia nestingherită a bunurilor

Evaluare motivată cu referire la cazul individual, cerută pentru a se contrabalansa deficiențele din legislația privind confiscarea bunurilor dobândite din infracțiuni: *încălcare, nicio încălcare*

În fapt – Reclamanților din fiecare caz le-au fost confiscate bunuri dobândite din presupusa comitere a unor infracțiuni, potrivit Legii privind confiscarea bunurilor dobândite din infracțiuni (2005) („Legea din 2005”).

În drept – Articolul 1 din Protocolul nr. 1:

Confiscarea bunurilor reclamanților a constituit o ingerință în dreptul lor garantat de articolul 1 din Protocolul nr. 1. În acest caz, Curtea nu a trebuit să stabilească în mod definitiv dacă ingerința s-a încadrat în câmpul de aplicare al celui de-al doilea paragraf al articolului (controlul folosirii bunurilor) sau al celui de-al doilea enunț al primului paragraf (lipsirea de bunuri). Principiile care guvernează chestiunea justificării erau, în esență, aceleași.

Ingerința avea o bază în dreptul național (Legea din 2005), care urmărea realizarea unui scop legitim în interesul public, și anume prevenirea dobândirii ilicite de bunuri prin activități cu caracter penal și folosirea acestor bunuri. Prin urmare, Curtea a trebuit să stabilească dacă ingerința era proporțională.

Procedura prevăzută de Legea din 2005 plasa, în întregul ei, o sarcină considerabilă pentru reclamanți. Câmpul de aplicare al Legii era foarte vast, cu privire la perioadele de timp examinate, ca și cu privire la lista infracțiunilor apte să declanșeze procedurile de confiscare. Dovada provenienței legale a bunurilor și a faptelor cazului în general putea fi dificilă, din cauza necesității ca reclamanții să-și stabilească situația financiară de mai mulți ani înainte și în lumina limitelor probării, în majoritatea cazurilor, într-o perioadă de criză economică, și din cauza faptului că rata economiei subterane și, deci, a veniturilor nedeclarate în Bulgaria era relativ înaltă. În același timp, Legea din 2005 instituia o prezumție a provenienței penale a bunurilor, acest fapt presupunând că autoritățile nu trebuiau să dovedească o asemenea proveniență, ci se puteau baza doar pe lipsa unui venit legal; în unele cazuri, acest fapt conducea la asumția implicită, fără probe și precizări, că reclamanții au fost implicați în comiterea altor activități cu caracter penal.

De vreme ce niciuna din carențele procedurale din Legea 2005 nu putea afecta în mod decisiv, în sine, de principiu, proporționalitatea măsurilor de confiscare dispuse în cazul reclamanților, Curtea a trebuit să aibă în vedere efectul lor cumulativ. Luați împreună, factorii menționați mai sus puteau conduce la incertitudinea și la imprecizia criticată de Curte în cazul *Dimitrovi v. Bulgaria*, cu alte cuvinte ei puteau face disproporționată confiscarea în baza Legii din 2005, raportat la scopul legitim urmărit.

În aceste circumstanțe, la evaluarea proporționalității ingerinței, Curtea a urmat poziția Curții Supreme a Bulgariei, exprimată în Decizia sa interpretativă din 2014, considerând critică, pentru asigurarea echilibrului cerut de articolul 1 din Protocolul nr. 1, stabilirea unei legături cauzale, directe sau indirecte, între bunurile care trebuiau confiscate și activitatea cu caracter penal, care era „justificată în mod logic” și bazată pe circumstanțele individuale ale fiecărui caz. Curtea a verificat, așadar, dacă, în contextul fiecărui caz precis și ca o contrapondere și o garantare a dreptului reclamanților, tribunalele naționale au prezentat date referitoare la conduita cu caracter penal ca urmare a căreia au fost dobândite bunurile

care trebuiau confiscate și dacă au demonstrat, de o manieră rezonabilă, că aceste bunuri puteau fi dobândite prin activitatea cu caracter penal demonstrată. O asemenea abordare era reflectată, de asemenea, în jurisprudența Curții și în [Directiva 2014/42/EU](#). Atât timp cât era efectuată o asemenea analiză, Curtea ar fi manifestat, în general, deferență față de evaluarea tribunalelor naționale, cu excepția cazului în care reclamanții ar fi demonstrat că o asemenea evaluare este arbitrară sau nerezonabilă în mod manifest.

În funcție de calitatea evaluării tribunalelor naționale, Curtea a constatat existența unei încălcări a articolului 1 din Protocolul nr. 1 în privința unor reclamanți (*Todorov, Gaich, Barov, Zhekovi*) și inexistența vreunei încălcări în cazul altora (*Rusev, Katsarov, Dimitrov*).

Concluzie: încălcare; nicio încălcare (unanimitate).

Articolul 41: sume variind între 2,000 și 4,000 EUR pentru fiecare reclamant în cazurile *Todorov, Gaich* și *Barov*, în privința prejudiciului moral suferit. Capetele de cerere referitoare la prejudiciul material – respinse.

(Vezi și *Dimitrovi v. Bulgaria*, [12655/09](#), 3 martie 2015)